

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **S. S.,**
nar., státní příslušnost: Arménská republika,
posledně bytem

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2021, č. j. OAM-44/LE-LE05-LE05-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13, § 14, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo dále rozhodnuto, že žalobci nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

2. Žalobce uvádí, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal z důvodu, že je vážně nemocen. Ve vězení, kde aktuálně pobývá, nemůže být dostatečně léčen, stejně tak nebude moci být léčen v Arménii, kam má být po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody vyhoštěn. Domnívá se, že svou žádost odůvodnil dostatečně, tak, aby bylo zřejmé, že v případě vyhoštění bude ohrožen na

životě a budou nenávratně poškozeny jeho vztahy s dcerami a vnoučaty, kdy všichni tito žijí v ČR. Je připraven žít již nadále v souladu se zákonem, věnovat se rodině a již se nevrátit do vězení. V žádosti uvedl údaje o svém zdravotním stavu a rodině, pozorně sleduje situaci v Arménii. Arménské úřady dle něj neposkytnou nikdy pravdivé informace o stavu tamní zdravotní a lékařské péče, neboť se není čím chlubit. Arménie není schopna se postarat o uprchlíky z Náhorního Karabachu v přijatelných standardech. Zdravotní péče není žalobci adekvátně poskytována ani v českém vězení, tím méně se domnívá, že by mu byla poskytnuta ve vlasti, ve válkou a uprchlíky rozvrácené zemi. Tamní občané nedostávají dostatečnou zdravotní péči.

3. Žalovaný vycházel z informací převážně z roku 2020, kdy ty jsou podle žalobce již zastaralé z období před válkou v Náhorním Karabachu, která rozvrátila zdravotní a sociální systém v Arménii. Na základě těchto informací žalovaný uvedl, že v Arménii je bezplatná zdravotní péče dostupná v rozsahu primární péče i akutních problémů, pokud je pacient registrován na poliklinice v místě bydliště v Arménii po předložení platného dokladu totožnosti. V tomto žalobce spatřuje problém, neboť platný doklad nemá, nemá ani bydliště v Arménii, nemůže se nikam zaregistrovat a nepotřebuje primární ani akutní péči, nýbrž speciální neakutní léčbu ledvin a močových cest, kdy při neléčení mu hrozí znefunkčnění těchto orgánů.
4. Žalobce dále nesouhlasí s tím, že by byl plně sociálně a zdravotně zabezpečen a bylo by mu zajištěno bydlení, neboť mu v 65 letech vzniká nárok na starobní důchod. Dané totiž neodpovídá na otázku, jak bude toto zajištěno, dokud žalobci 65 let nebude. Dle žalobce z předchozích bodů vyplývá, že nemá šanci získat v Arménii prostředky pro zajištění základních potřeb, nemá šanci tam přežít. Tvrzení žalovaného o tom, že navrátilivší se osoby mají vytvořeny podmínky pro reintegraci včetně zdravotní péče a sociálního systému, je dle žalobce chybné, on by žádné takové možnosti neměl. Žalovaný uvedl pouze obecné informace a nezabýval se dopady vyhoštění na žalobcův zdravotní stav, jeho přímé ohrožení a nemožnost získat prostředky. Žalobce má za to, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu mu hrozí nebezpečí vážné újmy a ohrožení života. Trestnou činnost, pro kterou je vězení, páchal kvůli donucení a vyhrožování jeho rodině od lidí, kterým dlužil peníze, není pravdou, že by tak činil pro vlastní prospěch. Ví, že to byla hloupost, ale bál se o blízké. Chce zůstat v ČR, kterou považuje za skutečnou vlast. Domnívá se, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu.
5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že se zabýval jednotlivými možnostmi udělení mezinárodní ochrany, podrobným způsobem se zabýval možností udělení humanitárního azylu, při zohlednění zdravotního stavu a rodinných vazeb, avšak neshledal opodstatněnost pro jeho udělení, neboť sám žalobce žádné mimořádné okolnosti neuváděl a tyto ani nebyly zjištěny. Z lékařských zpráv nevyplývá, že by žalobcův zdravotní stav byl natolik závažný, aby mu mohl být udělen humanitární azyl, kvalitativně vyšší úroveň lékařské péče na území ČR než v zemi původu žalobce není důvodem pro udělení určité formy mezinárodní ochrany, potřebná zdravotní péče je pro žalobce v zemi původu dostupná. Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Dle závěrů aktuální lékařské zprávy ze dne 30. 4. 2021 je žalobcův stav stabilizován, není ohrožen na životě, jeho onemocnění je léčitelné, prognóza příznivá, specializovanou léčbu nevyžaduje. Všechny potřebné doklady k životu si žalobce může vyřídit v zemi původu, včetně bezplatné registrace na příslušné poliklinice, náhradní cestovní doklad mu bude vydán v České republice. Z informací o zemi původu, jež žalovaný nepovažuje za zastaralé či zprostředkované, a které byly vytvořeny na podkladě objektivních zdrojů, vyplývá, že v případě návratu do země původu bude o žalobce postaráno i po stránce sociální. Dále jestliže žalobce není spokojen s informacemi žalovaného, měl možnost v průběhu řízení předložit ze své iniciativy další podklady, což však neučinil. V žalobě zmiňovaný chybějící doklad totožnosti si může žalobce v Arménii vyřídit sám. Dle názoru žalovaného má žalobce na zdravotnickou péči přehnané nároky, když ani není spokojen s poskytovanou lékařskou péčí v české věznici, nechť si tedy v zemi původu zajistí lepší. Co se týče finančních prostředků na živobytí, tyto si může žalobce v Arménii vydělat například provozováním podnikatelské činnosti, stejně jako činil v České republice, přičemž z ČR jej mohou finančně podporovat i jeho dcery, které za žalobcem například mohou s vnoučaty z ČR cestovat letecky do země původu. Pokud se jedná o rodinné vazby žalobce na území České republiky, má v ČR dospělé dcery a vnoučata, avšak tyto vazby samy o sobě neznamenají důvod pro udělení humanitárního azylu. Zda dojde k zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, je řešeno zejména v řízení o správním vyhoštění dle zákona o pobytu cizinců, a nikoli v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany v režimu zákona o azylu (viz usnesení NSS ze dne 12. 5. 2016, č. j. 5 Azs 29/2016-19). Závěrem žalovaný dodal, že *podle usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 4 Azs 60/2007 ze dne 7. 9. 2010 platí, že „jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona o azylu, rozhodne ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu.“*

6. V replice žalobce sdělil, že vyjádření žalovaného obsahuje dle něj nepravdivé a zkreslené hodnocení situace v Arménii. V ČR má veškeré vazby, v Arménii naopak je bez zázemí.
7. Z obsahu spisového materiálu, vplynuly následující, pro rozhodnutí podstatné skutečnosti:
8. V žádosti žalobce uvedl, že se v současnosti nachází ve výkonu trestu, kdy mu byl mj. uložen i trest vyhoštění. Jeho zdravotní stav se zhoršil, byl nucen absolvovat operační zákroky. Zdravotní systém v Arménii je rozvrácen válkou, návrat do země pro něj znamená ohrožení života. Také má silné pouto k rodině žijící v ČR.
9. K žádosti žalobce mj. uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, je rozvedený, má dvě dcery, které žijí v Praze. Naposledy ve vlasti pobýval v Jerevanu. Z Arménie odjel v roce 1992, od té doby je v ČR. Od roku 1992 do 2013 měl trvalý pobyt, nyní již žádné vízum či povolení nemá. Jeho zdravotní stav je špatný, absolvoval deset operací ledvin a močových, měl ledvinové kameny. Také má cukrovku a vysoký krevní tlak. O azyl žádá z důvodu, že v jiné zemi nemá žádné závazky ani zázemí. Vzhledem k věku bude těžko shánět práci a bydlení. Navíc neví, jestli v Arménii nezačne válka. Prostě chce zůstat v ČR. Až mu skončí trest, bude mu 63 let, doufá, že se o něj postarají děti, aby neskončil na ulici.
10. Při pohovoru sdělil, že do Arménie se vracel, naposledy tam byl v roce 2013. Nikdy tam žádné potíže neměl, jezdil tam na návštěvy rodičů a příbuzných. V roce 2013 jet musel, neboť dostal vyhoštění. V roce 1992 odjel z ekonomických důvodů. O azyl žádá kvůli věku

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

a zdravotnímu stavu, doufá v pomoc dětí. Povolení k trvalému pobytu mu bylo zrušeno kvůli odsouzení k trestu. V případě návratu se má kam vrátit. Dříve v ČR podnikal a řádně platil daně, trestná činnost byla špatná. Zaplatil už draze za to, co udělal. V Arménii není nastaven systém sociálního zabezpečení, když bude mít další problém, protože nemá dokončenou léčbu, tak se nebude moci léčit. Operaci by nemohl zaplatit, nemá tam žádný důchod ani pojištění, protože žil v ČR. Bere prášky na vysoký krevní tlak a na žaludeční vřed. Musí držet dietu. Také má problémy s ledvinami. Prodělal již asi deset operací, ale stále se mu tvoří ledvinové kameny.

11. Při seznámení s podklady uvedl, že ve zprávě IOM se uvádí, že se poskytuje podpora na bydlení na 6 měsíců ve výši 60 000 arménské měny, což je ale jen 100 euro. Rovněž se uvádí, že je dostupná bezplatná zdravotní péče, ale není uvedeno, co to znamená, neboť se musí platit za léky a pobyt v nemocnici. Bezplatná je jen návštěva lékaře. Sociální a důchodový program je pouze pro lidi, kteří tam mají odpracováno 10 let. To žalobce nemá, tedy nemá ani žádný důchod. Z doby, kdy ještě existoval Sovětský svaz, neexistují žádné záznamy o odpracovaných letech. Ví to z doslechu.
12. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Soud ve věci rozhodl při jednání na návrh žalobce, který se však k jednání nedostavil. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
14. Podle § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
15. Podle § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodného zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
16. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
17. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

18. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu *pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
19. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
20. Úvodem soud konstatuje, že postup žalovaného shledal souladný se zákonem, napadené rozhodnutí považuje za přezkoumatelné. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil a přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu. Žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě své závěry odůvodnil. Pro rozhodnutí si opatřil dostatečné podklady, přičemž se jednalo mj. o výpověď žalobce, zprávy o jeho zdravotním stavu, a dále o informace o situaci v Arménii převážně za rok 2020.
21. Co se týče námitky nedostatečně aktuálních zpráv žalovaného s ohledem na důsledky válečného konfliktu, kdy žalobce touto námitkou napadá nedostatečné zohlednění dopadů konfliktu v zemi na zdravotní a sociální systém, soud předně uvádí, že zprávy opatřené žalovaným jsou datovány převážně z roku 2021, přičemž obsahují informace o zemi za rok 2020.
22. Podklady žalovaného tedy již plně zohledňují stav v roce 2020 a obsahují tak informace i z doby konfliktu v zemi a jeho dopadech. Jsou tedy dostatečně aktuální. Konkrétně si žalovaný obstaral podklady, jejichž výčet uvedl na straně čtyři napadeného rozhodnutí. Podklady zcela odpovídají požadavkům § 23c písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke shromážděným podkladům v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81 uvedl: „*Při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.* Také těmito požadavkům podklady shromážděné žalovaným zcela vyhovují.
23. K námitce ohledně udělení humanitárního azylu soud předesílá, že žalovaný nezpochybnil, že v zemi původu velmi pravděpodobně není životní úroveň obdobná jako v ČR, nicméně tato skutečnost není azylově relevantní. Účelem udělení mezinárodní ochrany není napravovat nižší standard zdravotní či sociální péče v zemi původu ani řešit nedostatek zázemí.
24. Nelze pominout, že jde-li o nedostatečné zázemí, pak toto si žalobce nevytvořil ani v ČR. Pokud žalobce žil v ČR téměř 30 let, bylo na něm, aby si zde vytvořil adekvátní podmínky pro život, k čemuž měl plnou příležitost, neboť jak uvedl, měl dříve povolen trvalý pobyt (do 2013) a podnikal. Žalobce si nutně musel být vědom toho, že je třeba se nějakým způsobem zaopatřit na stáří či na situaci nepříznivého zdravotního stavu apod. Jakkoli dle svých tvrzení podnikal, následně páchal trestnou činnost, v jejímž důsledku se nachází ve Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

vězení. Žalobce tedy vlastní vinou zapříčinil svůj nepříznivý status, kdy měl možnost zajistit si dostačující finanční prostředky v ČR, jakož i využít zdejší systém, avšak na místo toho v důsledku trestné činnosti takové možnosti vyloučil. Žalobce tedy v důsledku vlastního protiprávního jednání nemá vytvořeno žádné zázemí nejen v zemi původu, ale ani zde v ČR, tedy námitka absence zázemí v zemi původu je nedůvodná již z tohoto důvodu.

25. Žalobce dlouhodobě pobýval v ČR, tedy po tuto dobu v zemi původu nepracoval a nevytvořil si tam tak žádné zázemí. Absence zázemí v zemi původu však v každém případě je z hlediska udělení azylu bez významu.
26. Soud také poznamenává, že v žalobě žalobce opakovaně uvádí, jaké následky bude mít jeho vyhoštění, ačkoli se jedná o řízení o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutím o neudělení mezinárodní ochrany přitom není rozhodováno o vyhoštění žalobce, jeho bezprostředním návratu do země původu.
27. Soud rovněž poukazuje na závěr Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, kde uvedl: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“* V souladu s uvedeným rozsudkem je smysl institutu udělení mezinárodní ochrany mimořádná forma pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Nemůže nahrazovat postupy právních předpisů cizineckého práva, zejména zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Žalobci nic nebrání, pokud v budoucnu splní požadované podmínky, aby si pobytové oprávnění vyřídil. Uvádí-li žalobce, že je připraven nadále v ČR žít v souladu se zákonem, je toto z hlediska azylových důvodů irelevantní.
28. Stěžejní námitkou žalobce týkající se udělení azylu z humanitárních důvodů je, že se domnívá, že žalovaný dostatečně nezohlednil jeho zdravotní stav, kdy v případě návratu nebude mít k dispozici dostatečnou zdravotní péči.
29. Co se týče posouzení zdravotního stavu, pak žalovaný si opatřil podklady popisující zdravotní systém v zemi (Zpráva IOM Arménie – Přehled údajů o zemi za rok 2020), z nichž zjistil, že v Arménii je všem občanům, včetně navrátilců po dlouhodobém pobytu v zahraničí, dostupná bezplatná zdravotní péče, kdy jedinou podmínkou pro její využívání je registrace na poliklinice příslušné podle místa bydliště. Tato registrace je bezplatná a je k ní třeba pouze předložit platný doklad totožnosti. Přestože žalobce v současnosti tento doklad nemá, v případě vycestování do Arménie by takovým dokladem disponovat musel. Bezplatná zdravotní péče je tedy pro žalobce dostupná v rozsahu primární péče i akutních problémů.
30. Žalovaný se zabýval i konkrétním zdravotním stavem žalobce, kdy si opatřil si souhlas žalobce k nahlédnutí do jeho zdravotní dokumentace. Uvedl, že ačkoli žalobce sdělil, že jeho zdravotní stav je velmi špatný, z lékařské zprávy Zdravotnického střediska Vazební věznice Praha – Pankrác vyplývá, že je stabilizovaný, není ohrožen na životě, prognóza je příznivá, onemocnění je léčitelné. V současnosti podstupuje pouze medikamentální léčbu vysokého krevního tlaku, má nařízen dietní režim kvůli cukrovce a je sledován na urologii. Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

v souvislosti s opakovaně se tvořícími močovými kameny. Dospěl k závěru, že žalobce nevyžaduje žádnou specializovanou a ve vlasti nedodupnou péči.

31. K tomu soud uvádí, že pochybení žalovaného nenalezl. Žalovaný dostatečně zhodnotil lékařské materiály, zabýval se možnostmi léčby v zemi, jakož i zdravotním stavem žalobce. Závěr žalovaného se shoduje s obsahem lékařské zprávy, dle které je sledován pro hypertenzi, dlouhodobě je na medikaci. V anamnéze má hepatitidu C. Od roku 2018 je vyšetřován a léčen pro ureterolithiázu, hydronefrozu a sníženou funkci vlevo. Opakovaně podstoupil operační zákroky. Pro komplikace měl dočasně nefrostomii, poté měl zaveden dilatační JJ stent, který byl zrušen v únoru 2020. I nadále je kontrolován urologem. Je sledován a léčen psychiatrem pro reaktivní úzkostnou poruchu. Dále navštěvuje pro diabetes melitus ambulanci diabetologa, který mu stanovil dietní režim. V listopadu 2020 byl pozitivní na Covid-19, průběh asymptomatický. Je stabilizován, není ohrožen na životě, prognóza je příznivá, onemocnění léčitelné.
32. Ze zprávy tedy vyplývají tvrzené potíže žalobce, avšak jeho současný stav lze označit za stabilizovaný. Naopak z ní nevyplývá akutní problém či ohrožení života. Žalovaný vysvětlil, že poskytnutí zdravotní péče v zemi původu je podmíněno registrací na příslušné poliklinice po předložení platného dokladu totožnosti, kterým by žalobce při návratu musel nutně disponovat. Přestože se žalovaný nezabýval konkrétně možnostmi léčby ledvin, Soud považuje za podstatné, že zdravotní péče v jistém základním rozsahu je v Arménii dostupná, jak bylo žalovaným dostačujícím způsobem zjištěno. Z informace IOM konkrétně plyne, že systém zdravotní péče v Arménii se skládá z bezplatné péče primární a akutní. Tedy závěr žalovaného o bezplatnosti této péče je v souladu s touto zprávou. Pakliže žalobce vyžaduje vyšší standard, kdy není dle svých tvrzení spokojen ani s léčbou mu poskytovanou v ČR, pak má plnou možnost si léčbu v rozsahu vlastních představ ve vlasti hradit z vlastních prostředků. K tvrzení žalobce, že bezplatná je pouze návštěva lékaře, ale léky a pobyt v nemocnici jsou již zpoplatněny, soud uvádí, že dle zprávy žalovaného existují i některé léky dostupné zdarma, a z lékařských zpráv neplyne, že by průběh onemocnění žalobce vyžadoval nutně hospitalizaci v nemocnici.
33. Co se týče sociálního systému, pak jak soud již uvedl, absence zázemí v zemi původu azylově relevantním důvodem není. Namítá-li tedy žalobce, že nemá ve vlasti vytvořeny žádné vazby a nemá ani bydlení apod., není toto z azylového hlediska podstatné.
34. Žalovaný v rozhodnutí zhodnotil obecné možnosti sociálního systému v Arménii, přičemž zmiňuje i situace navracejících se osob. Konkrétně k tomuto uvedl, že co se týče možnosti nalézt bydlení a využít sociálního systému, dle zprávy IOM arménská migrační služba od roku 2019 realizuje Státní program primární asistence pro reintegraci občanů vrácených do Arménie, včetně těch povinně vrácených. Ten zajišťuje arménským občanům vracejícím se do vlasti plnou a udržitelnou reintegraci. Obsahuje také podporu pro zajištění bydlení, a to formou dotace na pronájem bytu po dobu šesti měsíců, přičemž cílovými osobami jsou mj. arménští občané vyhoštění z jiných států. Všem občanům, tedy i žalobci je dostupný také systém sociální péče, do něhož se může navrátilce registrovat. Třebaže ze zprávy vyplývá, že pro získání starobního pracovního důchodu ve věku 63 let je třeba odpracovat minimálně 10 let, jak uváděl žalobce, vyplývá z ní také, že osobám, které kritéria nesplňují, vzniká od 65 let nárok na důchod starobní. Státní sociální systém také poskytuje podporu tzv. ohroženým skupinám, mezi které byli zařazeni mj. senioři, osoby se zdravotním postižením.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

35. Žalovaný shrnul, že ačkoli žalobce uváděl, že by pro něj v Arménii byla nedostupná zdravotní péče i sociální podpora, což by znamenalo ohrožení jeho života, z dostupných podkladů plyne, že reálně není ohrožen na životě a že jsou pro navracející se osoby vytvořeny podmínky pro reintegraci včetně možnosti využití zdravotního a sociálního systému. Přestože životní úroveň v zemi je patrně nižší než v ČR, situace žalobce by nebyla po návratu natolik špatná a bezvýchodná, aby ji bylo možné srovnávat s ohrožením života a aby odůvodňovala udělení humanitárního azylu. Soud dodává, že jestliže žalobce v zemi nedosáhne na zdravotní péči v rozsahu, který by si představoval, starobní pracovní důchod či jinou sociální podporu, pak je třeba uvést, že tak tomu je především v důsledku jeho vlastního rozhodnutí žít dlouhodobě v ČR, kde měl žalobce možnost si vytvořit dostatečné zázemí a potřebné prostředky, kdy však naopak páchal trestnou činnost a v současné době je ve vězení.
36. Obdobné platí, pokud jde o rodinné vazby žalobce. Žalovaný se jimi řádně zabýval a zjistil, že obě dcery žalobce jsou tedy již dospělé, přičemž lze souhlasit s žalovaným, že mohou žalobce podporovat i finančně po jeho návratu do země, či jej navštěvovat. Soud dodává, že žalobce sám svým protiprávním jednáním způsobil, že byl odsouzen k trestu odnětí svobody, je to tedy především on, kdo zapříčinil citelný zásah do svých rodinných vazeb ve formě nuceného odloučení od své rodiny i za dobu svého pobytu v ČR. Telefonický kontakt včetně finanční výpomoci je možné nadále mít i na území Arménie, kam se žalobce může vrátit. Žalobci nic nebrání, aby se navrátil do Arménie, jeho dcery jej tam s rodinou navštěvovaly, jak uvedl žalovaný, či jej i finančně podporovaly. Žalobce neprokázal, že by nemohl své rodinné vazby realizovat v Arménii. K porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neudělením mezinárodní ochrany a následným vycestováním může dojít (až na výjimky) v situaci, kdy by byl zcela znemožněn rodinný život v zemi původu žadatele, což v případě žalobce není.
37. Lze shrnout, že u žalobce nebyl zjištěn žádný důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Ohledně možnosti dle § 12 a § 13 zákona o azylu žalovaný uvedl, že azyl z tohoto důvodu nelze též udělit, neboť pro to není žádný azylově relevantní důvod.
38. K námitce žalobce, že mu měla být udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu, kdy v případě návratu mu hrozí vážné nebezpečí a ohrožení života, soud uvádí následující.
39. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný při posuzování naplnění předpokladů pro aplikaci stanovení § 15a zákona o azylu v daném případě vycházel ze zjištění, že žalobce byl v České republice opakovaně odsouzen. Konkrétně byl odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 12. 3. 2012, č. j. 6 T 42/2012 za spáchání trestného činu podle § 283 odst. 1 trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 24 měsíců, kdy byl zařazen do věznice s dozorem. Žalobce byl podmíněně propuštěn. Dále byl odsouzen rozsudkem zdejšího soudu č. j. 43 T 10/2013 ze dne 5. 12. 2013 za spáchání zvláště závažného zločinu loupeže dle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 trestního zákoníku, za což byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody na šest let a pro výkon trestu byl zařazen do věznice s ostrahou. Uvedený rozsudek byl rozsudkem Vrchního soudu v Praze č. j. 2 To 90/2017 ze dne 16. 11. 2017 zrušen, přičemž žalobce byl odsouzen dle § 173 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody na šest let a pro výkon trestu byl zařazen do věznice s ostrahou. Dále byl žalobci uložen trest vyhoštění na dobu 8 let.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

40. Žalovaný se zabýval tím, zda uvedený zločin lze považovat za vážný zločin ve smyslu zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že pojem „vážný zločin“ není příslušnými právními předpisy definován, žalovaný nejprve přistoupil k vymezení tohoto pojmu. Uvedl, že ustanovení § 14 odst. 1 trestního zákoníku stanovuje, že trestné činy se dělí na přečiny a zločiny, přičemž přečiny jsou dle § 14 odst. 2 trestního zákoníku všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let. Dle ustanovení § 14 odst. 3 trestního zákoníku jsou zvlášť závažnými zločiny ty úmyslné trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let. Žalovaný v této souvislosti poukázal na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne 1. 2. 2017, sp. zn. 6 Azs 309/2016, dle kterého takové vymezení vážného zločinu založené pouze na definici obsažené v trestním zákoníku, by bylo zjednodušené a nedostatečně zohledňující povahu azylového práva. Nejvyšší správní soud také konstatoval, že pojem „vážný zločin“ je třeba vykládat v kontextu kvalifikační směrnice i Ženevské úmluvy. Nejvyšší správní soud dále připomněl, že výkonem tohoto pojmu se již zabýval i Soudní dvůr Evropské Unie v rozsudku ze dne 9. 11. 2010, č. C-57/09 a C-101/09, kdy dospěl k závěru, že vážný zločin, na jehož základě lze žadatele vyloučit z možnosti udělení mezinárodní ochrany, musí být skutečně závažný, tj. musí dosahovat vysokého stupně závažnosti. Posouzení vážnosti zločinu pak musí být provedeno vždy konkrétně s přihlédnutím k okolnostem každého jednotlivého případu.
41. Žalovaný uvedl, že zločin loupeže je definován jako úmyslný a za jeho spáchání lze stanovit trest odnětí svobody s trestní sazbou v rozmezí 5 - 12 let. Dle ustanovení § 14 odst. 3 trestního zákoníku se tedy jedná o zvlášť závažný zločin a lze tak konstatovat, že zločin, který žadatel spáchal, je obecně považován za vážný.
42. Pokud se jedná o povahu zločinu, za jehož spáchání byl žalobce uznán vinným, žalovaný konstatoval, že žalobce se vážné trestné činnosti dopustil opakovaně, v prvním případě se jednalo o kriminalitu drogovou, podruhé násilnou. V trestné činnosti žalobce pokračoval ve zkušební době po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Přestože mu byl uložen trest při spodní hranici sazby, žalovaný uvedl, že toto nepovažuje za polehčující okolnost. Dle žalovaného šlo o trest poměrně výrazný vzhledem k tomu, že při spáchání zločinu nedošlo k přímému ohrožení života ani zdraví a útok nesměřoval proti lidské důstojnosti poškozených, třebaže v nich vzbuzoval oprávněné obavy. Navíc byl následně přidán trest vyhoštění.
43. Míru společenské škodlivosti žalovaný vyhodnotil jako vysokou s ohledem na násilný charakter trestné činnosti a fakt, že jejím motivem byl majetkový prospěch žalobce. Nelze odhlédnout ani od toho, že se žalobce z činu pokoušel vyvinut a že jej promyšleně připravoval. Rovněž žalovaný zohlednil recidivu.
44. Soud konstatuje, že v postupu žalovaného pochybení nenalezl. Vzhledem k trestné činnosti žalobce žalovaný dospěl k závěru, že byly naplněny podmínky pro aplikaci § 15a zákona o azylu. Proto v souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 60/2007 – 119 ze dne 7. 9. 2010 žalovaný nebyl povinen zjišťovat existenci důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu.
45. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
46. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 8. 3. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.